

РЕШЕНИЕ

№ 254

гр. Г.О., 29.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ГОРНА ОРЯХОВИЦА, X СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Илина В. Джукова

при участието на секретаря Мариянка Г. Къцаркова
като разгледа докладваното от Илина В. Джукова Гражданско дело №
20214120101820 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Предявени са положителни установителни иски с правно основание чл.422, ал.1 ГПК, вр. чл.372, ал.1 ТЗ, чл.86, ал.1 ЗЗД и чл.82 ЗЗД.

Ищецът „АИТ интернешънъл транспорт“ ЕООД твърди, че ответникът „Ш-М.Б.“ ЕООД му възложил извършване на международен автомобилен превоз на стоки от България, гр.Павликени до Германия, гр.Олденбург срещу възнаграждение от 3 780 лв. с включен ДДС, платимо по банков път, 45 дни след получаване на 3 бр. товарителници, фактура и други съпровождащи документи. Твърди, че изпълнил точно договора, като на 24.06.2020 г. товарът – храна за птички, бил превозен до адреса на разтоварване, където била констатирана щета – товарът бил разместен, причинени били механични повреди на кофите, разположени в полуремаркетото, в резултат на което се наложило част от стоката да бъде преупакована. Ищецът уведомил застрахователният брокер по застраховка „Отговорност на превозвача“ и в резултат на извършената от авариен комисар проверка, било установено, че причина за разместване на товара била неподходящата опаковка и неправилното подреждане на стоката. Твърди се, че за преупаковането застрахователят заплатил сумата от 1 854,90 евро (4 353,43 лв. с ДДС), част от която – 2 347 лв. изискал за заплащане от ищеца. Ищецът заплатил сумата на застрахователя, но поради причините за щетите по товара, счита, че ответникът дължи да му я възстанови, поради което издал фактура № 1000000169/20.07.2020 г., получена от ответника на 05.02.2021 г. Счита, че ответникът дължи заплащане на тези разходи съгласно чл.373, ал.1 ТЗ и чл.17,

ал.4, б.“б“ и „в“ от Конвенция за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR) (по-долу само Конвенцията), доколкото повреждането на товара в случая се дължи на явно неподходяща опаковка.

Ищецът счита, че ответникът му дължи уговореното навло от 3 780 лв., за което издал фактура № 00000832339/30.06.2020 г., получена от ответника на 05.02.2021 г., заедно с 3 бр. товарителници и други съпровождащи документи. Твърди, че в 45-дневен срок от тази дата (до 23.03.2021 г.), възнаграждението не било заплатено. Признава, че на 14.06.2021 г. ответникът му заплатил сумата от 1 050,67 лв., с което била погасена законната лихва за периода 23.03.2021 г. – 14.06.2021 г. в размер 88,21 лв. и част от дължимото навло – 962,46 лв. Твърди, че ответникът и към момента не е заплатил остатъка от 2 817,54 лв., поради което той е дължим, заедно с обезщетение за забавата за периода от 15.06.2021 г. до датата на подаване на заявлението – 01.07.2021 г. в размер 13,31 лв. Счита, че ответникът неоснователно отказал изплащане на цялата дължима сума, доколкото ищецът не дължи заплащане на неустойки. Счита, че не следва да понася отговорност за закъснение при товарене, защото то не е извършвано от него, а закъснението е с няколко работни часа, а не с календарен ден. Не счита, че стоката е увредена по причини, за които отговаря, а договорните отношения с „Б“ ЕООД не са установени и не са му противопоставими. Закъснението при натоварване също не би могло да е основание за отговорност, защото се дължи на необходимостта да се преопакова стоката преди доставка. Твърди, че ищецът заплатил на „Б“ ЕООД неустойките на 04.02.2022 г. и към момента на съдебно предявяване на възражението за прихващане не е имало основание за това. Освен това сочи, че Конвенцията и правният обичай, регламентиращ такъв превоз, не допускат прихващане на щета с навло. Моли за постановяване на решение, с което да се приеме за установено съществуването на вземания в размер 2 817,54 лв. – възнаграждение за възложен от ответника и извършен от ищеца автомобилен превоз от гр.Павликени, България до гр.Олденбург, Германия по заявка № В 10724/16.06.2020 г.; сумата от 2 347 лв. – разходи за преопаковане на увредена стока и 13,31 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода от 15.06.2021 г. до 01.07.2021 г., за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК № 726/05.07.2021 г. по ч.гр.д. № 1342/2021 г. по описа на Районен съд – Г.О.. Претендира се и присъждане на сторените в заповедното и исковото производство разноски.

Ответникът „Ш-М.Б.“ ЕООД признава, че на 16.06.2020 г., в качеството си на спедитор, е сключил с ищеца договор за превоз по заявка за транспорт № В10724 от България, гр.Павликени до Германия, гр.Олденбург. Твърди, че ищецът е натоварил стоката на 19.06.2020 г., вместо на уговорената дата – 18.06.2020 г. Сочи, че при товаренето не е направил възражения относно вида на стоката, опаковката и начина на товарене. Твърди, че ищецът го уведомил, че по време на превоза, на 22.06.2020 г. станал инцидент в гр.Гьор, Унгария, при който групажната дъска на ремаркетото поддала, което довело до

нарушаване а целостта на опаковката и вида на стоката. Тъй като получателят отказал получаване на стоката в този вид, ищецът взел решение да преопакова стоката, за което той не бил известен, нито дал съгласие. Твърди, че стоката била доставена на 29.06.2020 г., вместо на 23.06.2020 г. Сочи, че от изпращача „Б“ ЕООД били предявени претенции за заплащане на неустойка за закъснение при товарене от 400 лв., неустойка за закъснение при разтоварване от 1 400 лв., както и неустойка за бракуване и невъзможност за експлоатация на стоката („за префактуриране на разходи по повредена стока“) от 929,32 лв., или в общ размер 2 729,32 лв. Твърди, че заплатил посочената сума на „Б“ ЕООД, но счита, че следва да му бъде възстановена от ищеца. Твърди, че е отправил до него изявление за прихващане с дължимото навло, което прави и с отговора на исковата молба. Доколкото счита това ищцово задължение погасено чрез прихващане, на 14.06.2021 г. ответникът заплатил сумата от 1 050,67 лв., представляваща разликата над погасеното до дължимото възнаграждение за превоза. Счита, че не отговаря за разходите за преопаковане на стоката, тъй като увредите по стоката са причинени при превоза. В хода на производството заплатил сумата от 24,52 лв. – обезщетение за забава в размер на законната лихва за периода 23.03.2021 г. – 14.06.2021 г. Моли за постановяване на решение, с което исковете да бъдат отхвърлени с присъждане на сторените разноси.

Съдът, след съобразяване на твърденията на страните и преценка на събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Страните не спорят, а и от заявка за транспорт № В10724/16.06.2020 г. се установява, че ответникът възложил на ищеца извършване на превоз на стоки от гр.Павликени, от адреса на „Б“ ЕООД до гр.Олденбург, Федерална република Германия, до адреса на Ulrich Zimmermann GmbH срещу възнаграждение от 3 150 лв. без ДДС (3 780 лв. с включен ДДС), платимо по банков път, 45 дни след получаване на 3 бр. оригинални товарителници без забележки, фактура и други съпровождащи товара документи. Уговорено било товаренето да се извърши на 18.06.2020 г., а разтоварването – на 23.06.2020 г. Съгласно договорените изисквания при товарене, по време на приемането на товара ищецът бил длъжен да провери видимото състояние на товара и опаковката му, като ако шофьорът не разполага с необходимите средства да провери колетите, следвало да впише в товарителницата мотивирани възражения, а ако не е бил допуснат по време на товаренето – да впише „The driver was not allowed to present at loading“. Съгласно уговореното при невписване на мотивирани възражения се презюмирало, че товарът и опаковката му са били в добро състояние по време на приемането му. Уговорено било задължение на шофьора да контролира товарния процес и да разпредели правилно стоката, а при възникнал проблем – да се обади. За неспазване на уговорените срокове за товарене и доставка била уговорена неустойка в размер по 200 евро за всеки 24 часа, или неустойката, уговорена с

клиента, ако е в по-висок размер. Тези суми ответникът можел „да удържи“ от дължимите от него средства по транспорта. Уговорена била и неустойка за „неподаден автомобил“ на датата на товарене и неспазване на срока на доставка в размер, пропорционален на наложената на ответника санкция от клиента, плюс 5 % от навлото при закъснение на разтоварно място.

От международна товарителница CMR № 83239, екз.1,3,4 и експедиционна бележка № 16223/19.06.2020 г. се установява, че на 19.06.2020 г., между 13,52 часа и 15,07 часа, от адреса на „Б“ ЕООД в гр.Павликени били натоварени 58 европалета с 6 960 кофи с мастни/лоени топки (храна за птици) с общо тегло 21 860 кг. Съгласно инструкциите на изпращача не било препоръчително поставянето на колани. От показанията на свид.Р. – служител на „Б“ ЕООД, се установява, че товаренето се извършило от служители на дружеството. Четири единични палета били разположени отпред на един ред, а зад тях палетите били двойни и разположени на два реда. Всички палети, включително и двойните, били опаковани със стреч-фолио. На екземпляри 3 и 4 в поле 19 на товарителницата – специални споразумения, бил поставен печат, че превозвачът не бил допуснат да контролира условията на товаренето, вида и количеството на стоката. На екземпляр № 1 – за изпращача липсвал поставен печат с такова отбелязване. Свид.К. – служител на ищеца, установява, че дал на шофьора инструкции след като получи копията от CMR, с които ще пътува, да отбележи, че не е присъствал на товаренето.

Съгласно свидетелските показания на свид.К. и свид.Ц. – служител на ответника, и представената кореспонденция по електронна поща между тях, авторството на която е потвърдено и от страните, и от двамата свидетели, на 22.06.2020 г. в гр.Гиор, Унгария, се наложило шофьорът да спре рязко за да предотврати пътен инцидент, в резултат на което групажната дъска поддала. На първата почивка след това, няколко часа след аварийното спиране, шофьорът проверил състоянието на товара и констатирал накланяне на стоката и смачкана стока в долните редове. Направил снимки, които по-късно в същия ден били изпратени от свид.К. на свид.Ц.. Съгласно свидетелските показания на свид.К., след констатиране на щетата шофьорът не предприел никакви действия по отношение на товара, а закарал стоката по този начин на разтоварния адрес.

Видно от окончателен доклад от проверка до „AON risk solutions“, Амстердам (застраховател по застраховка „отговорност на превозвача“ за периода от 24.06.2019 г. до 24.06.2021 г. съгласно застрахователни полици № T0100105429 от 19.06.2019 г. и от 10.06.2020 г.), на 24.06.2020 г. камионът пристигнал на адреса на разтоварване, но товарът е бил отказан и останал в камиона. Същото се установява и от показанията на свид.К. и свид.Ц., както и от проведената кореспонденция по електронна поща от 25.06.2020 г. между свид.Ц. и служител на ищеца – Елена Комсийска.

Съгласно окончателния доклад започнало разтоварване и пренареждане на стоката в склад в близост до разтоварния адрес, но щетите се оказали по-

сериозни и стоката била върната в камиона. Проверката от аварийен комисар била извършена на 25.06.2020 г. При нея било констатирано, че палетните единици са поставени в ремаркетото на два реда и всички били наклонени по посока на движението, като долните – много по-наклонени от горните. Много от кофите на долния ред били деформирани/смачкани, а две мастни топки били в ремаркетото (извън опаковката). Между палетните единици били вертикално поставени картони, които също били огънати. Със съгласие на изпращача застрахователят организирал преопаковане на стоката от доставчик на услуги – „PHL Logistic“ GmbH, на обща стойност 1 854,90 евро. Камионът бил разтоварен на 26.06.2020 г. На 29.06.2020 г. „PHL Logistic“ GmbH доставило на получателя общо 3 120 кофи (същото е видно и от товарителница от 29.06.2020 г.), а на 02.07.2020 г. – още 3 610 кофи. Общо 230 от кофите били бракувани поради тежки повреди и били изхвърлени. Стойността на последните била общо 494,50 евро. Съгласно доклада стойността на разходите за преопаковане не надвишава ограничението на отговорността по CMR. Като причина за разместването на товара била посочена неподходящата опаковка и неправилно подреждане в превозното средство – липса на достатъчна стабилност за двуредов метод на подреждане, което довело до деформиране на кофите в долния ред поради нормалните транспортни натоварвания и подреждане на само един ред от товара на предната стена, което оставило значително неосигурено свободно пространство. За извършената услуга по преопаковане на стоката PHL Logistic GmbH издал фактура № 331092/26.06.2020 г. на стойност 2 207,33 евро (1854,90 евро без ДДС).

Застрахователната полица с валидност до 00,00 часа на 24.06.2020 г. установява, че съгласно договорните условия, ищецът дължи удръжка в размер 1000 евро при настъпване на щета. И двете полици удостоверяват, че покрит риск бил договорната отговорност на ищеца въз основа на общи/търговски условия, национални или международни транспортни законодателни регулации, включително по всички членове на Конвенцията, като било включена и клауза за моторни превозни средства: за щети, нанесени на товара при товарене, транспортиране или разтоварване, по време на престой или вътрешен транспорт. На 16.07.2020 г. „АРС България“ ЕООД изпратило на ищеца дебитно известие за заплащане на сумата от 1000 евро – премия, дължима съгласно застрахователна полица № T0100105429 поради допуснатата щета. Сумата от 1000 евро била платена от ищеца в пълен размер на 23.07.2020 г.

Ищецът издал фактура № 00000832339/30.06.2020 г. за заплащане на сумата 3 780 лв. с ДДС за извършения по заявка B10724 превоз. Независимо, че вписаното направление е различно от уговореното, между страните не е спорно, че уговореното възнаграждение е било в този размер, а посочването на номера на процесната заявка, композицията превозни средства и разтоварния пункт, както и цитирането на фактурата в издадени от ответника документи (протокол за прихващане от 11.08.2020 г.) е основание за извод, че

се касае за допусната техническа грешка. На 20.07.2020 г. ищецът издал на ответника и фактура № 1000000169/20.07.2020 г. за сумата от 2 347 лв. с основание „префактуриране на разходи за преопаковане на увредена стока (храна за птички) в следствие на лоша транспортна опаковка, дата на инцидента 24.06.2020 г.“. Видно от обратната разписка към товарителница № 61324784193 на „Спиди“ АД с разписка за получаване, както и от съдържанието на последващата кореспонденция между страните, фактурите са получени от ответника (на 05.02.2021 г.).

На 18.06.2020 г. и 21.07.2020 г. били съставени два протокола, съгласно които ответника и „Б“ ЕООД се съгласявали с размера на неустойки, дължими съгласно подписан между тях договор, съответно както следва: неустойка за отложено товарене – 400 лв. и неустойка за отложено разтоварване – 1 400 лв., платими по банкова сметка на „Б“ ЕООД. На 15.07.2020 г. и 22.07.2020 г. били съставени три протокола, съгласно които ищецът дължи заплащане на неустойки съответно за отложено товарене – 400 лв. и отложено разтоварване – 1 400 лв., както и „префактуриране на разходи по повредена стока“ – 929,32 лв. Протоколите не са подписани от никоя от страните, поради което не се ползват с формална доказателствена сила (чл.180 ГПК). По делото няма доказателства, които да установяват или дори да индицират на установително съглашение за размера и дължимостта на съответните неустойки, както между ответника и „Б“ ЕООД, така и между страните, дори напротив – ищецът не само не признава, но и възразява да дължи каквито и да е неустойки (писмо от 07.08.2020 г.). Допълнително следва да се посочи, че дори и да бе доказано, че ответникът се е съгласил да заплати на „Б“ ЕООД вписаните в съответните протоколи неустойки, това на общо основание остава непротивопоставимо на ищеца, като акт/действие между трети лица. Тъкмо защото съгласно твърденията на ответника, договорната отговорност на ищеца за заплащане на неустойки е функция от отговорността на ответника към „Б“ ЕООД, в доклада по делото на ответника бе изрично указано, че в негова тежест е установяването на съдържанието на договорните отношения с „Б“ ЕООД, за което дори му бе предоставена нарочна възможност да ангажира доказателства. Той не предприе своевременно никакви процесуални действия, което задължава съда да приеме, че в отношенията му с „Б“ ЕООД липсват уговорки, предвиждащи заплащане на неустойки.

С писмо от 21.07.2020 г. ищецът поканил ответника да му заплати сумата от 1000 евро с левова равностойност 1 955,83 евро, съставляващи разходи за претоварене (пренареждане) и сортиране на стоката. Съгласно разписката от „Спиди“ АД, писмото било получено на 22.07.2020 г. от лице с фамилия Б.. Независимо от възражението на ответника, действията на посоченото лице по получаване на писмото го обвързват съгласно чл.301 ТЗ. Ответникът узнал за това писмо много преди съдебното заседание, в което е представено, доколкото в отговор на посоченото, с писмо от 23.07.2020 г. изискал заплащане на „префактуриране на разходи по повредена стока“ и на

неустойки за отложено товарене и разтоварване, като заявил прихващане с възнаграждението. Ако ответникът не е знаел за поканата за плащане, както претендира, не е възможно ищецът да е наясно с възраженията и исканията му към 07.08.2020 г. Писмото на ищеца от тази дата било получено от ответника чрез същото лице, в отговор на което съставил протокол от 11.08.2020 г. за прихващане на вземания, съгласно който с вземането му от ищеца по фактури № *****/15.07.2020 г., № 0900002617/22.07.2020 г. и № *****/22.07.2020 г. (непредставени по делото) на обща стойност 2 729,32 лв. е погасено вземането на ищеца за дължимото възнаграждение по издадената от него фактура № 00000832339/30.06.2020 г. – 3 780 лв. до сумата 1 050,68 лв. Този протокол не бил подписан от страните, поради което също както обсъдените по-горе протоколи, не се ползва с формална доказателствена сила, нито може да се приеме, че изявления с посоченото съдържание са направени от страните, дори обратното – ищецът изрично възразява да има парично задължение към ответника на всяко от претендираните основания.

Не се спори, че на 14.06.2021 г. ответникът заплатил сумата от 1 050,67 лв. на ищеца, съставляваща възнаграждение за извършения превоз. Видно от платежно нареждане от 04.02.2022 г. ответникът заплатил на „Б“ ЕООД сумата от 1 800 лв. с основание „протокол 3,4“. Също в хода на производството, на 18.03.2022 г. ответникът заплатил на ищеца по сметката, посочена в заявлението за издаване на заповед за изпълнение сумата от 24,52 лв. с основание „лихва за забава по фактура 83239“, с което уточнява, че погасява законната лихва от 23.03.2021 г. до 14.06.2021 г.

Въз основа на приетите за установени факти, съдът намира от правна страна следното:

Предявени са кумулативно съединени положителни установителни искове с правно основание чл.422, ал.1 ГПК, вр. чл.372, ал.1 ТЗ, чл.86, ал.1 ЗЗД и чл.82 ЗЗД да се признае за установено съществуване на вземания за възнаграждение по договор за превоз, обезщетение за забава и обезщетение за претърпяната загуба (извършване на разход). Уважаването на исковите, с оглед твърденията на ищеца, е предпоставено от кумулативното установяване на следните материалноправни предпоставки: действително правоотношение по договор за превоз с твърдяното съдържание; точно изпълнение на договора от страна на превозвача, в т.ч. извършване на възложения превоз в определените срокове за товарене и разтоварване; че на местоназначението се установила щета по товара поради неподходяща опаковка и неправилно подреждане на товара; че застрахователят по застраховка „Отговорност на превозвача“ заплатил сумата от 1 854,90 евро за преопаковане на стоката и ищецът му заплатил (възстановил) изисканата от него част от цялата сума в размер 2 347 лв., както и че ответникът е получил фактура за навлото. На иска за заплащане на възнаграждението се противопоставя насрещно възражение за прихващане с дължими неустойки за забава и вреди, които предполагат

установяване от страна на ответника на съдържанието на съответните договорни клаузи, които ги пораждат и осъществяване на фактите, предпоставящи възникването на вземанията.

Първата от посочените предпоставки не е спорна и е установена безпротиворечиво от събрания доказателствен материал – страните са били в правоотношение по договор за превоз, съгласно който товаренето следвало да се извърши на 18.06.2020 г., а разтоварването – на 23.06.2020 г. Установи се, че ищецът натоварил стоката на 19.06.2020 г., пристигнал на разтоварния адрес на 24.06.2020 г. и поради отказа на получателя и необходимостта от преупаковане на стоката, я предал на 29.06.2020 г. и 02.07.2020 г. Така ищецът е извършил превоза, което и безспорно между страните. Не се спори също, че уговорените в заявката предпоставки за изискуемост на възнаграждението са осъществени – ответникът е получил издадената фактура за уговореното възнаграждение и CMR товарителници, дори преди датата, с оглед която ищецът го е счел в забава (05.02.2021 г.), тъй като фактурата е посочена от ответника в съставения от него протокол за прихващане от 11.08.2020 г. Частичното плащане на възнаграждението от ответника и самото естество на възражението за прихващане предполагат признание на основанието и размера на ищцовото вземане за възнаграждение за извършения превоз. Така спорът по този иск е концентриран върху въпроса погасено ли е вземането на ищеца от 3 780 лв. чрез плащане и прихващане. Доколкото ищецът извънсъдебно (в писмо от 07.08.2020 г.) и в хода на производството отрича да дължи каквито и да е неустойки на ответника, т.е. активните вземания не са ликвидни, материалноправните предпоставки за упражняване на извънсъдебното прихващане не са били налице до приключване на съдебното дирене. По тази причина възражението на ответника ще бъде разгледано като процесуално средство за защита срещу предявения иск (съдебно прихващане).

Стоката е натоварена в деня, следващ уговорения между страните, поради което е налице забава от един ден. Неоснователни са възраженията на ответника, че не е отговорен за забавата, защото товаренето не е извършено от него. Това фактическо действие на изпращача не би могло да се осъществи без оказване на необходимото съдействие от ищеца – осигуряване на превозното средство. Не е съответно на доказателствата по делото, че товаренето е извършено на 19.06.2020 г. сутринта и поради това се касае за забава от „няколко работни часа“. На първо място, превозното средство е пристигнало на товарния адрес в 13,52 часа и е отпътувало в 15,07 часа на 19.06.2020 г. (експедиционна бележка), а доколкото между страните не е уговорен час за товарене, всяко изпълнение от 00,00 часа до 23,59 часа на 18.06.2020 г. би било точно, съответно след този час – забавено.

Съгласно чл.19 от Конвенцията, забава при доставянето има когато стоката не е доставена в срока, уговорен между страните, или в случая – при доставка след 23.06.2020 г. Ищецът е пристигнал на разтоварния адрес ден по-късно – на 24.06.2020 г., поради което е налице забава от един ден. При

тълкуване на посочената норма във връзка с чл.17, §4 от Конвенцията, визиращ единствено липса или повреда, но не и забава, не би могло да се приеме, че и периодът от време след отказа на получателя съставлява забава в доставката. Аргумент за същото е и разпоредбата на чл.13 от Конвенцията, от която е явно, че доставката по смисъла на чл.19 от Конвенцията е извършена с пристигането на стоката на мястото на доставяне, без да е обвързана с приемане на стоката. С оглед изложеното неоснователно ответникът претендира заплащане на неустойка за периода до 29.06.2020 г., тъй като след 24.06.2020 г. не е налице забава по смисъла на обсъжданата норма.

Ищецът черпи основание за възникване на вземането за третата неустойка за „префактуриране на разходи по повредена стока“ от ангажиране на неговата отговорност за заплащане на такава неустойка от страна на „Б“ ЕООД. Не се установи договорните отношения на ответника с „Б“ ЕООД да са включвали уговаряне на каквито и да е неустойки, нито се установи това дружество да е претендираше от ответника някакво обезщетение за вреди или той да е погасил задължение с такова основание. Последното не може да се установи от платежното нареждане от 04.02.2022 г., тъй като посоченото в него основание „протокол 3,4“ изобщо не може да се съотнесе към процесния случай. Дори и това да се игнорира и да се счита, с посоченото са платени две неустойки, сумата от техния сбор – 1 800 лв., съответства на размера на двете мораторни неустойки, както са претендирани и от ищеца. Понеже договорните отношения с „Б“ ЕООД не се установиха, за тях може да се съди само според обстоятелствата по делото, които сочат на правоотношение по спедиционен договор. От заявката е явно, че ответникът е действал като спедитор по същински спедиционен договор, предвид което обезщетение за вреди или неустойка би му се следвало на собствено основание, като товародател. В договора между страните не е предвидена неустойка, с каквато се претендира да се прави съдебното прихващане, а въведените от ответника твърдения не дават основание претенцията да се разгледа като обезщетение за вреди. Така ако и ответникът да дължи или дори да е погасил обезщетение или неустойка за лошо изпълнение към доверителя си, това остава извън отговорността на ищеца по договора за превоз.

Предвид изложеното, ищецът дължи на ответника заплащане на неустойки за забавено товарене и доставка за по един ден. Поради неустановяване на договорните с „Б“ ЕООД неустойки не би могло да се извърши сравнение между размера им и размера на уговорената между страните неустойка на ден – 200 евро. По същата причина забавата на ищеца не би могла да се разгледа като основание за начилияване на неустойка за „неподаден автомобил“, която по предпоставките си не се различава от обсъжданата. Така ищецът дължи заплащане на две неустойки от по 200 евро – всяка от 391,17 лв. (по фиксиран курс на БНБ 1,95583), или общо 782,34 лв. В Конвенцията не е регламентирана каквато и да е забрана за компенсация на възнаграждението, в какъвто смисъл възразява ищеца. Доводът му, че съществува такава забрана съгласно правен обичай е въведен за пръв път с

писмената защита, но понеже съдържанието на обичая подлежи на установяване от страната, която се позовава на него, това възражение е преклудирано. Вземанията за дължимите от ищеца неустойки произтичат от сключения между страните договор, поради което възражението на ответника във връзка с плащането на „Б“ ЕООД в хода на производството е неотносимо към тях.

С плащането от 14.06.2020 г. на сумата от 1 050,67 лв. и съобразно поредността по чл.76, ал.2 ЗЗД, ищецът е погасил обезщетението за забава в размер на законната лихва от датата на забавата (23.03.2021 г. – 45 дни от 05.02.2021 г.) до датата на плащане – 88,21 лв. и навло частично – до 962,46 лв. Остатъкът от 2 817,54 лв. е погасен частично чрез компенсация с насрещните вземания за мораторните неустойки до 782,34 лв., при което ответникът остава задължен за 2 035,20 лв.

В хода на производството се представиха доказателства за плащане на обезщетение за забава в плащането на тази сума в размер, надвишаващ претенцията, поради което същата следва да бъде погасена. Съдът намира, че плащането има погасителен ефект, доколкото е извършено по банковата сметка на ищеца, посочена в заявлението за издаване на заповед за изпълнение, в исковата молба и във фактурата.

Събраните доказателства не дават основание да се приеме, че ищецът е извършил разход в размер на 1 000 евро за преупаковане на стоката – възстановяване на част от платеното от застрахователя на „PHL Logistic“ GmbH. Платената чрез „АРС България“ ЕООД сума съставлява удържа от застрахователя, която съгласно договорните условия се дължи при настъпване на всеки покрит риск. В този смисъл и доколкото е изпълнение на договорно задължение на ищеца към застрахователя, плащането на сумата е на различно от претендираното в заповедното и в настоящото производство основание. Отделно от посоченото, удържката е предвидена в полицата, която е прекратила действието си към момента на доставката, т.е. ищецът е пропуснал да противопостави на застрахователя правопогасяващо възражение. Понеже при полагане на дължимата грижа, ищецът е можел да избегне плащането, ако и да съставлява вреда за него, ответникът не му дължи обезщетение.

Изложеното до тук е достатъчно за произнасяне по претенцията, но за пълнота и за да се отговори на доводите на страните, следва да посочи и това, че на общо основание (чл.82 ЗЗД) обезщетението за претърпяната загуба е дължимо само за предвидимите при сключване на договора вреди, произтекли от неизпълнението. Възникването на задължение за ищеца да заплати удържа по застрахователното правоотношение не е предвидимо за ответника, защото произтича от договор между трети лица, а събраните доказателства не дават основание да се приеме, че ответникът е бил недобросъвестен (знаел е съдържанието на застрахователното правоотношение), в който случай би бил отговорен за всички вреди съгласно

чл.82, изр.2 ЗЗД. Това правило не може да се счете дерогирано от чл.10 от Конвенцията, защото самият ответник в исковата молба и в хода на цялото производство поддържа, че опаковката е била явно неподходяща за превоза, т.е. обикновен преглед е бил достатъчен да се установи, че товарът няма да издържи и нормални транспортни натоварвания. С оглед твърденията на самия ищец, за да се освободи от отговорност в случая, той е следвало да възрази за същото при товаренето – чл.10 от Конвенцията, чл.373, ал.1, вр.чл.370, ал.3 ТЗ и чл.66 ЗАвтП. Съгласно посочените норми релевантно за освобождаване от отговорност на превозвача е само вписаното в товарителницата възражение. В случая такова липсва и няма никакво значение дали шофьорът е присъствал при товаренето, щом като е бил допуснат да присъства. Посоченото в поле 19 от екземпляри 3 и 4 на товарителницата не е част от изявленията на „Б“ ЕООД, като добавено от шофьора след напускане на товарния адрес и в тази част документът е неистински (неавтентичен). Това задължава съда да приеме, че шофьорът не е присъствал на товаренето по причина извън недопускането му от изпращача, поради което рискът и отговорността за вредите, произлезли от причина, за която превозвачът е можел, но не е възразил, остават изцяло негови.

С оглед всичко изложено, ответникът дължи на ищеца заплащане на възнаграждение за извършения превоз от 2 035,20 лв., като за разликата до претендираните 2 817,54 лв., вземането е погасено чрез съдебно прихващане с дължимите от ищеца мораторни неустойки общо 782,34 лв. Искът в посочената част следва да се отхвърли на това основание, с което да се уважат частично направените възражения за съдебно прихващане. Възраженията за прихващане с неустойката за забавено товарене над 391,17 лв. до 400 лв., с неустойката над 1 400 лв. до 391,17 лв. и с неустойката за „префактуриране на разходи по повредена стока“ от 929,32 лв. следва да се отхвърлят съгласно чл.294, ал.4 ГПК. Тъй като не се установи ответникът да дължи на ищеца заплащане на 2 347 лв. нито на твърдяното, нито дори на друго основание, този иск следва да бъде отхвърлен като неоснователен. Искът за заплащане на обезщетение за забава също следва да бъде отхвърлен поради извършеното плащане.

По присъждане на направените разноски:

Предвид изхода на спора и съгласно чл.78, ал.1 ГПК ищецът има право да му се присъдят направените разноски в заповедното и в исковото производство, съразмерно на уважената част от иска за установяване на вземането за навло, както и за отхвърления иск за мораторно обезщетение в размер на законната лихва. Мотив за последното е чл.78, ал.2 ГПК, съгласно който разноските се понасят от ищеца дори и ако искът му е уважен, когато ответникът с поведението си не е дал повод за завеждане на делото и ако признае иска. По аргумент от противното от това правило, когато ответникът е дал повод за завеждане на делото и поради негови действия в хода на делото (както в случая – погасяване на задължението), искът бъде отхвърлен

или производството по делото бъде прекратено, разноските следва да се присъдят в полза на ищеца (приетите в т.1 на Решение № 119/01.12.1956 г. по гр.д. № 112/1956 г. на ОСГК на ВС принципни положения; Определение № 111/25.03.2020 г. по ч.т.д. № 111/2020 г. на II Т.О на ВКС; Определение № 417/22.10.2020 г. по ч.т.д. № 1785/2020 г. на II Т.О на ВКС и цитираната в тях съдебна практика). Настоящият случай касателно иска за мораторното обезщетение е именно такъв.

От страна на ищеца са представени доказателства да е сторил разноски в заповедното производство в общ размер 153,56 лв. за държавна такса и юрисконсултско възнаграждение, от които съразмерно му се следват 60,75 лв. В исковото производство ищецът е доказал плащане на 103,56 лв. – държавна такса и е представляван от юрисконсулт, с оглед което и съгласно на чл.78, ал.8 ГПК му се дължи заплащане на юрисконсултско възнаграждение в размерите по Раздел IV от Наредбата за заплащането на правната помощ. Предвид вида и цената на исковете, фактическата и правна сложност на делото и обема на осъщественото от юрисконсулта процесуалното представителство (подаване на исковата молба, явяване във всяко съдебно заседание, депозиране на писмена защита), съдът определи размера на възнаграждението съобразно чл.25, ал.1 от Наредбата на общо 250 лв. От сбора на тази сума и сторените разноски (общо 353,56 лв.), ответникът дължи да заплати на ищеца съразмерно сумата от 139,88 лв.

Ответникът съгласно чл.78, ал.3 ГПК има право да му бъдат присъдени разноските за заповедното и исковото производство съразмерно на отхвърлената част от исковете, но той не е представил доказателства да са сторени каквито и да е разноски, в т.ч. и адвокатско възнаграждение. Съгласно приетото в т.1 на Тълкувателно решение № 6/06.11.2013 г. по тълк.д.№ 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС отговорността за разноски е обусловена от доказване такива да са сторени и когато е договорено адвокатският хонорар да бъде изплатен по банков път, следва да бъдат представени доказателства за съответния банков превод, каквито в случая няма.

На основание чл.258, ал.1 ГПК решението подлежи на обжалване.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по реда на чл.422, ал.1 ГПК, че "Ш – М. Б." ЕООД, ЕИК **, със седалище и адрес на управление: с.П., община Г.О., ул.****, представлявано от управителя М.К.Б. дължи на "А И Т" ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.П., Район „Т.“, ул.****, представлявано от управителя А.А.Т. сумата от 2 035,20 лв. /две хиляди тридесет и пет лева и двадесет стотинки/, представляваща възнаграждение за извършен автомобилен превоз от гр.Павликени, България до гр.Олденбург, Германия по заявка № В 10724/16.06.2020 г., ведно със законната лихва**

върху сумата от 02.07.2021 г. до окончателното ѝ плащане, за която е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК № 726/05.07.2021 г. по ч.гр.д. № 1342/2021 г. по описа на Районен съд – Г.О., като **ОТХВЪРЛЯ** иска за разликата над присъдените 2 035,20 лв. /две хиляди тридесет и пет лева и двадесет стотинки/ до претендираните 2 817,54 лв. /две хиляди осемстотин и седемнадесет лева и петдесет и четири стотинки/, или **за сумата 782,34 лв. /седемстотин осемдесет и два лева и тридесет и четири стотинки/, поради погасяване на вземането чрез ПРИХВАЩАНЕ** с насрещните вземания за заплащане на неустойка за забава при товарене в размер 391,17 лв. /триста деветдесет и един лева и седемнадесет стотинки/ и неустойка за забава при доставка в размер 391,17 лв. /триста деветдесет и един лева и седемнадесет стотинки/.

ОТХВЪРЛЯ исквете на "А И Т" ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.П., Район „Т.“, ул.****, представлявано от управителя А.А.Т. да се признае за установено по реда на чл.422 ГПК, че "Ш – М. Б." ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: с.П., община Г.О., ул.****, представлявано от управителя М.К.Б. му дължи **сумата от 2 347 лв. (две хиляди триста четиридесет и седем лева)**, представляваща разходи за преопаковане на увредена стока и **сумата от 13,31 лв. (тринадесет лева и тридесет и една стотинки)**, представляваща обезщетение за забава в плащането на възнаграждението за превоз в размер на законната лихва за периода от 15.06.2021 г. до 01.07.2021 г., за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК № 726/05.07.2021 г. по ч.гр.д. № 1342/2021 г. по описа на Районен съд – Г.О..

ОТХВЪРЛЯ възраженията за прихващане, предявени от "Ш – М. Б." ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: с.П., община Г.О., ул.****, представлявано от управителя М.К.Б. срещу "А И Т" ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.П., Район „Т.“, ул.****, представлявано от управителя А.А.Т., както следва: в частта за разликата над уважените 391,17 лв. /триста деветдесет и един лева и седемнадесет стотинки/ до претендираните 400 лв. /четиристотин лева/, или **за сумата от 8,83 лв. /осем лева и осемдесет и три стотинки/** – неустойка за забава при товарене; в частта за разликата над уважените 391,17 лв. /триста деветдесет и един лева и седемнадесет стотинки/ до претендираните 1 400 лв. /хиляда и четиристотин лева/, или **за сумата от 1 8,83 лв. /хиляда и осем лева и осемдесет и три стотинки/** – неустойка за забава при доставка и **за сумата от 929,32 лв. /деветстотин двадесет и девет лева и тридесет и две стотинки/** – неустойка за префактуриране на разходи по повредена стока.

ОСЪЖДА "Ш – М. Б." ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: с.П., община Г.О., ул.****, представлявано от управителя М.К.Б. да заплати на "А И Т" ЕООД, ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр.П., Район „Т.“, ул.****, представлявано от управителя А.А.Т. **сумата от 60,75 лв. /шестдесет лева и седемдесет и пет стотинки/**, представляваща направени разноски за заплащане на държавна такса и

юрисконсултско възнаграждение в заповедното производство, и сумата от **139,88 лв. /сто тридесет и девет лева и осемдесет и осем стотинки/**, представляваща направени разноси за заплащане на държавна такса и юрисконсултско възнаграждение в първоинстанционното производство, съразмерно на уважената и доброволно платената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Окръжен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчване на преписи на страните.

Препис от решението да се връчи на страните.

Съдия при Районен съд – Г.О.: _____